

Haşre mâni hiçbir şey yoktur

HAŞRİN İSPATI DOKUZUNCU HAKİKAT

(Bâb-ı İhyâ ve İmâtedir. İsm-i Hayy-ı Kayyûmun, Muhyî ve Mümîtin cilvesidir.)

Hiç mümkün müdür ki, ölmüş, kurumuş koca arzı ihyâ eden; ve o ihyâ içinde, herbiri beşer haşri gibi acip, üç yüz binden ziyade envâ-ı mahlûkatı haşir ve neşredip kudretini gösteren; ve o haşir ve neşir içinde, nihayet derecede karışık ve ihtilât içinde nihayet derecede imtiyaz ve tefrik ile ihata-i ilmiyesini gösteren; ve bütün semavî fermanlarıyla beşerin haşrini vaad etmekle bütün ibâdının enzârını saadet-i ebediyeye çeviren; ve bütün mevcudatı baş başa, omuz omuza, el ele verdirip, emir ve iradesi dairesinde döndürüp birbirine yardımcı ve musahhar kılmakla azamet-i Rububiyetini gösteren; ve beşeri, şecere-i kâinatın en camî' ve en nazik ve en nazenin, en nazdar, en niyazdar bir meyvesi yaratıp kendine muhatap ittihaz ederek herşeyi ona musahhar kılmakla, insana bu kadar ehemmiyet verdiğini gösteren bir Kadîr-i Rahîm, bir Alîm-i Hakîm, kıyameti getirmesin, haşri yapmasın ve yapamasın, beşeri ihyâ etmesin veya edemesin, Mahkeme-i Kübrâyı açamasın, Cennet ve Cehennemini yaratamasın? Hâşâ ve kellâ!

Evet, şu âlemin Mutasarrıf-ı Zîşânı, her asırda, her senede, her günde bu dar, muvakkat rû-yi zeminde haşr-i ekberin ve meydan-ı kıyametin pek çok emsalini ve nûmunelerini ve işârâtını icad ediyor.

Ezcümle:

Haşr-i baharîde görüyoruz ki, beş altı gün zarfında, küçük ve büyük hayvanat ve nebatattan, üç yüz binden ziyade envâı haşredip neşrediyor. Bütün ağaçların, otların köklerini ve bir kısım hayvanları aynen ihyâ edip iade ediyor.

Başkalarını ayniyet derecesinde bir misliyet suretinde icad ediyor. Halbuki, maddeten farkları pek az olan tohumcuklar, o kadar karışmışken, kemâl-i imtiyaz ve teşhis ile, o kadar sür'at ve vüs'at ve suhulet içinde, kemâl-i intizam ve mizan ile, altı gün veya altı hafta zarfında ihya ediliyor.

Hiç kabil midir ki, bu işleri yapan Zâta birşey ağır gelebilsin, semâvât ve arzı altı günde halk edemesin, insanı bir sayha ile haşredemesin? Hâşâ!

Acaba, muciznümâ bir kâtip bulunsa, hurufları ya bozulmuş veya mahvolmuş üç yüz bin kitabı tek bir sahifede, karıştırmaksızın, galatsız, sehivsiz, noksansız, hepsini beraber, gayet güzel bir surette, bir saatte yazarsa; birisi sana dese, "Şu kâtip, kendi telif ettiği, senin suya düşmüş olan kitabını yeniden, bir dakika zarfında hafızasından yazacak"; sen diyebilir misin ki, "Yapamaz ve inanmam"?

Veyahut bir sultan-ı mucizekâr, kendi iktidarını göstermek için veya ibret ve tenezzüh için, bir işaretle dağları kaldırır, memleketleri tebdil eder, denizi karaya çevirdiğini gördüğün halde, sonra görsen ki, büyük bir taş dereye yuvarlanmış, o zâtın kendi ziyafetine davet ettiği misafirlerin yolunu kesmiş, geçemiyorlar. Biri sana dese, "O zât, bir işaretle, o taşı, ne kadar büyük olursa olsun, kaldıracak veya dağıtacak; misafirlerini yolda bırakmayacak." Sen desen ki, "Kaldırmaz veya kaldıramaz."

Veyahut, bir zât, bir günde yeniden büyük bir orduyu teşkil ettiği halde, biri dese, "O zât, bir boru sesiyle, efradı istirahat için dağılmış olan taburları toplar; taburlar nizamı altına girerler." Sen desen ki, "İnanmam"; ne kadar divanece hareket ettiğini anlarsın.

İşte, şu üç temsili fehmettirse, bak: Nakkâş-ı Ezelî, gözümüzün önünde kışın beyaz sahifesini çevirip, bahar ve yaz yeşil yaprağını açıp, rû-yi arzın sahifesinde üç yüz binden ziyade envâı, kudret ve kader kalemiyle ahsen-i suret üzere yazar. Birbiri içinde, birbirine karışmaz. Beraber yazar; birbirine mani olmaz. Teşkilce, suretçe birbirinden ayrı, hiç şaşırtmaz, yanlış yazmaz.

Evet, en büyük bir ağacın ruh programını, bir nokta gibi en küçük bir çekirdekte derc edip muhafaza eden Zât-ı Hakîm-i Hafîz, vefat edenlerin ruhlarını nasıl muhafaza eder, denilir mi? Ve küre-i arzı bir sapan taşı gibi çeviren Zât-ı Kadîr, âhirete giden misafirlerinin yolunda nasıl bu arzı kaldıracak veya dağıtacak, denilir mi? Hem, hiçten, yeniden bütün zîhayatın ordularını, bütün cesetlerinin taburlarında kemâl-i intizamla zerrâtı emr-i 1 كُنْ ° فَيَكُونُ ile kaydedip yerleştiren, ordular icad eden Zât-ı Zülcelâl, tabur-misal cesedin nizamı altına girmekle birbiriyle tanışan zerrât-ı esasiye ve eczâ-yı asliyesini bir sayha ile nasıl toplayabilir, denilir mi?

Hem bu bahar haşrine benzeyen, dünyanın her devrinde, her asrında, hattâ gece gündüzün tebdilinde, hattâ cev-i havada bulutların icad ve ifnâsında haşre nümune ve misal ve emare olacak ne kadar nakışlar yaptığını gözünle görüyorsun. Hattâ, eğer hayalen bin sene evvel kendini farz etsen, sonra zamanın iki cenahı olan mazi ile müstakbeli birbirine karşılaştırsan; asırlar, günler adedince misal-i haşir ve kıyametin nünunelerini göreceksin. Sonra, bu kadar nümune ve misalleri müşahede ettiğin halde, haşr-i cismânîyi akıldan uzak görüp istib'âd etmekle inkâr etsen, ne kadar divanelik olduğunu sen de anlarsın. Bak, Ferman-ı Âzam, bahsettiğimiz hakikate dair ne diyor:

فَاَنْظُرْ اِلَى اَثَارِ رَحْمَتِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتُوْنَ وَهُوَ عٰلِمُ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ 2

Elhasıl: Haşre mâni hiçbir şey yoktur. Muktazî ise, herşeydir.

Dipnot-1

“(Cenâb-ı Hak) Birşeyin olmasını murad ettiği zaman, Onun işi sadece ‘Ol’ demektir; o da oluverir.” Yâsin Sûresi, 36:82.

Dipnot-2

“Şimdi bak Allah’ın rahmet eserlerine: Yeryüzünü ölümünün ardından nasıl diriltiyor! Bunu yapan, elbette ölüleri de öylece diriltecektir; O herşeye hakkıyla kadirdir.” Rum Sûresi, 30:50.

(Kaynak: B.S.Nursi, Rislâe-i Nur Külliyyatı – Sözlük Kitabı – 10.Söz (Haşir Risalesi) – Diyanet Vakfı Yayınları)